

Predica Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea la vigilia Rusaliilor cu participarea mișcărilor ecleziale și a noilor comunități

Piața San Pietro, 3 iunie 2006

Ați venit în număr mare în această seară în Piața San Pietro pentru a participa la vigilia Rusaliilor. Aparținând la diverse popoare și culturi, voi îi reprezentanți aici pe toți membrii mișcărilor ecleziale și ai noilor comunități, în mod spiritual adunați în jurul Succesorului lui Petru, pentru a proclama bucuria de a crede în Isus Cristos și pentru a reînnoi angajamentul de a-i fi discipoli fideli în acest timp al nostru. Vă mulțumesc pentru participarea voastră și fiecăruia dintre voi îi adresez salutul meu cordial. Gândul meu plin de căldură se îndreaptă, în primul rând, către Cardinali, către venerații frați întru episcopat și către preoți, către persoanele consacrate. Îi salut pe responsabili numeroaselor voastre realități ecleziale care arată cât de vie este acțiunea Duhului în Poporul lui Dumnezeu. Îi salut pe cei care au pregătit acest eveniment extraordinar, și în particular pe cei care lucrează în Consiliul Pontifical pentru Laici cu secretarul, Mons. Josef Clemens, și cu președintele, Mons. Stanisław Rylko, căruia îi sunt recunoscător și pentru discursul cordial pe care mi l-a adresat la începutul Liturgiei vesperelor. Revine cu emoție în amintirea noastră întâlnirea similară care a avut loc tot în această Piață, la 30 mai 1998, cu iubitul Papă Ioan Paul al II-lea. Mare evanghelizator al epocii noastre, el v-a însoțit și călăuzit de-a lungul întregului său pontificat; de mai multe ori el a definit ca "providențiale" asociațiile și comunitățile voastre, mai ales pentru că Duhul sfințitor se slujește de ele pentru a retrezi credința în inimile atâtor creștini și pentru a-i face să redescopere vocația primită la Botez, ajutându-i să fie mărturisitori ai speranței, plini de acel foc de iubire care este tocmai darul Duhului Sfânt.

Acum ne întrebăm: Cine sau ce este Duhul Sfânt? Cum putem să îl recunoaștem? În ce mod mergem la El și vine la noi? Cum acționează? Un prim răspuns ni-l dă imnul Bisericii cu care am început Vesperale: "*Veni, Creator Spiritus...* - *Vino Duhule Creator...*". Imnul face referire la primele versete ale Bibliei care exprimă, recurgând la imagini, crearea universului. Aici se spune înaintea de toate că deasupra haosului, deasupra apelor adâncului, se purta Duhul lui Dumnezeu. Lumea în care trăim este opera Duhului Creator. Rusaliile nu sunt doar originea Bisericii, și astfel în mod special sărbătoarea ei; Rusaliile sunt și o sărbătoare a creației. Lumea nu există de la sine; provine de la Duhul creator al lui Dumnezeu, de la Cuvântul creator al lui Dumnezeu. Și de aceea oglindește și înțelepciunea lui Dumnezeu. Aceasta, în vastitatea și în logica atotcuprinzătoare a legilor sale, lasă să se întrevadă ceva din Duhul Creator al lui Dumnezeu. Ea ne invită la o teamă plină de respect. Tocmai cel care, ca și creștin, crede în Duhul Creator, conștientizează faptul că nu ne putem folosi și nu putem abuza de lume și de materie ca de simple materiale de care să dispunem după bunul plac; că trebuie să privim creația ca pe un dar încredințat nouă nu pentru a-l distruge, ci pentru ca să devină grădina lui Dumnezeu și astfel o grădină a omului. În fața numeroaselor forme de abuz asupra pământului, pe care le vedem astăzi, parcă auzim suspinul creației despre care vorbește Sfântul Paul (*Romani* 8,22); începem să înțelegem cuvintele Apostolului, că creația așteaptă cu nerăbdare mărirea fiilor lui Dumnezeu, pentru a fi eliberată și a ajunge la splendoarea ei. Dragi prieteni, noi dorim să fim acei fii ai lui Dumnezeu pe care creația îi așteaptă, și putem să fim, pentru că în Botez, Domnul ne-a făcut astfel. Da, creația și istoria ne așteaptă, așteaptă oameni care să fie cu adevărat fii ai lui Dumnezeu și să se comporte în consecință. Dacă privim istoria, vedem cum în jurul mănăstirilor creația a putut prospera, cum odată cu retrezirea Duhului lui Dumnezeu în inimile oamenilor, s-a reîntors splendoarea Duhului Creator și pe pământ - o splendoare care a fost umbrită și adesea chiar stinsă de barbaria setei de putere a omenirii. De asemenea, în jurul lui Francisc de Assisi se întâmplă același lucru - se întâmplă acolo unde Duhul lui Dumnezeu ajunge în suflete, acest Duh pe care imnul nostru îl numește lumină, iubire și putere. Am găsit astfel un prim răspuns la întrebarea ce este Duhul Sfânt, cum acționează și cum putem să îl recunoaștem. El vine să ne întâlnească prin creație. Cu toate acestea, creația bună a lui Dumnezeu, în decursul istoriei

umane, a fost acoperită de un strat gros de murdărie care face dacă nu imposibilă cel puțin dificilă recunoașterea în ea a reflecției Creatorului - chiar dacă în fața unui apus de soare la mare, în timpul unei excursii pe munte sau în fața unei flori îmbobocite se trezește în noi, din nou, aproape spontan, conștiința existenței Creatorului.

Însă Duhul Creator ne vine în ajutor. El a intrat în istorie și astfel ne vorbește în mod nou. În Isus Cristos Dumnezeu însuși s-a făcut om și ne-a permis, să spunem așa, să aruncăm o privire în intimitatea lui Dumnezeu însuși. Și aici vedem un lucrul total neașteptat: în Dumnezeu există un Eu și un Tu. Dumnezeu misterios și îndepărtat nu este o solitudine infinită; El este un eveniment de iubire. Dacă de la privirea asupra creației considerăm că putem întrevădea Duhul Creator, pe Dumnezeu însuși, ca o matematică creatoare, ca o putere care plămădește legile lumii și ordinea lor și apoi și ca frumusețe - acum ajungem să știm: Duhul Creator are o inimă. El este iubire. Există Fiul care vorbește cu Tatăl. Și amândoi sunt una în Duhul care este, să spunem așa, atmosfera de a dăru și de a iubi, care face din Ei un unic Dumnezeu. Această unitate de iubire, care este Dumnezeu, este o unitate mult mai sublimă decât ar putea fi unitatea celei mai mici particule indivizibile. Tocmai Dumnezeul Trinitar este Unicul Dumnezeu.

Prin intermediul lui Isus aruncăm, să spunem așa, o privire în intimitatea lui Dumnezeu. Ioan, în Evanghelia lui, a exprimat aceasta astfel: "Pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela l-a făcut cunoscut" (*Ioan 1,22*). Dar Isus nu ne-a lăsat doar să privim în intimitatea lui Dumnezeu; prin El, Dumnezeu a ieșit oarecum din intimitatea Sa și a venit să ne întâlnească. Aceasta se întâmplă înainte de toate în viața, pătimirea, moartea și învierea Sa; în cuvântul Său. Dar Isus nu se mulțumește doar să ne întâlnească. El dorește mai mult. Dorește unificare. Și aceasta este semnificația imaginilor ospățului și nunții. Noi nu trebuie doar să cunoaștem ceva despre El, ci prin El însuși trebuie să fim atrași în Dumnezeu. Pentru aceasta El trebuie să moară și să învie. Pentru că acum nu se mai găsește într-un loc determinat, ci de acum Duhul Său, Duhul Sfânt, emană din El și intră în inimile noastre, unindu-ne astfel cu Isus însuși și cu Tatăl - cu Dumnezeul Unic și Trinitar.

Iată Rusaliile: Isus, și prin El Dumnezeu Însuși, vine la noi și ne atrage în El. "El îl trimite pe Duhul Sfânt" - astfel se exprimă Scriptura. Care este efectul? Doresc înainte de toate să subliniez două aspecte: Duhul Sfânt, prin care Dumnezeu vine la noi, ne aduce viață și libertate. Să privim ambele lucruri puțin mai de aproape. "Eu am venit ca viață să aibă și din belșug să aibă", spune Isus în Evanghelia lui Ioan (10,10). Viață și libertate - sunt lucruri pe care le dorim noi toți. Dar ce este aceasta - unde și cum găsim "viața"? Cred că, în mod spontan, marea majoritate a oamenilor au aceeași concepție despre viață ca și fiul risipitor din Evanghelie. El și-a cerut partea de moștenire, și apoi s-a simțit liber, vrând să trăiască în sfârșit fără greutatea datoriilor de acasă, vrând doar să trăiască. Să aibă de la viață tot ce aceasta îi poate oferi. Să se bucure de ea pe deplin - să trăiască, doar să trăiască, să bea din abundența vieții și să nu piardă nimic din ceea ce poate ea oferi mai de preț. În final s-a trezit paznic la porci, de-a dreptul invidiind acele animale - cât de goală a devenit această viață a lui, cât de pustie. Goală s-a dovedit și libertatea lui. Nu se întâmplă oare la fel și astăzi? Când în viață dorim doar să stăpânim, ea devine tot mai goală, tot mai săracă; se ajunge cu ușurință la refugiul în droguri, în marea iluzie. Și apare dubiul dacă a trăi, în fond și la urma urmei, este cu adevărat un bine. Nu, în acest mod noi nu găsim viața. Cuvântul lui Isus despre viața din belșug se găsește în discursul despre Bunul Păstor. Este un cuvânt aflat într-un context dublu. Despre păstor, Isus ne spune că el își dă viața. "Nimeni nu o ia de la Mine, ci Eu de la Mine Însuși o pun" (*cf Ioan 10,18*). Viața o găsim doar dăruind-o; nu o găsim dorind să stăpânim. Aceasta trebuie să o învățăm de la Cristos; aceasta ne învață Duhul Sfânt, care este dar curat, care este darul lui Dumnezeu. Cu cât cineva își dă viața pentru alții, pentru binele însuși, cu atât mai mult găsește izvorul vieții. În al doilea rând, Domnul ne spune că viața înflorește când mergem împreună cu Păstorul care cunoaște pășunea - locurile în care izvorăsc izvoarele vieții. Viața o găsim în comuniunea cu Acela care este însăși viața - în comuniunea cu Dumnezeu cel viu, o comuniune în care ne introduce Duhul Sfânt, numit în imnul vesperelor "*fons vivus*", izvor viu. Pășunea, unde curg izvoarele vieții, este Cuvântul lui Dumnezeu așa cum îl găsim în Scriptură, în credința Bisericii. Pășunea este Dumnezeu însuși,

pe care, în comuniunea credinței, învățăm să îl cunoaștem prin mijlocirea puterii Duhului Sfânt. Dragi prieteni, Mișcările s-au născut tocmai din setea după viața adevărată; sunt Mișcări pentru viață din toate punctele de vedere. Acolo unde nu mai curge adevăratul izvor al vieții, unde doar ne însușim viața în loc să o dăruim, acolo este în pericol și viața celorlalți; acolo suntem dispuși să excludem viața nenăscută, lipsită de apărare, pentru că pare să ocupe spațiu din viața noastră. Dacă dorim să apărăm viața, atunci trebuie mai presus de toate să regăsim izvorul vieții; atunci viața însăși trebuie să se înalțe în toată frumusețea și măreția ei; atunci trebuie să ne lăsăm însuflețiți de Duhul Sfânt, izvorul creator al vieții.

Tema libertății a fost deja abordată puțin mai sus. În plecarea fiului risipitor se leagă tocmai temele vieții și libertății. El dorește viața, și pentru aceasta dorește să fie total liber. A fi liber înseamnă, în această viziune, a putea să fac tot ceea ce vreau; a nu trebui să accept nici un criteriu din afară sau de deasupra mea. A-mi urma doar dorința și voința mea. Cel care trăiește astfel, în curând se va ciocni de un altul care dorește să trăiască în același fel. Consecința necesară a acestui concept egoist despre libertate este violența, distrugerea reciprocă a libertății și a vieții. Sfânta Scriptură în schimb leagă conceptul de libertate de acela de filiație: "Pentru că n-ați primit iarăși un duh al robiei, spre temere, ci ați primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva! Părinte!" (*Romani* 8,15). Ce înseamnă aceasta? Sfântul Paul face referire la sistemul social al lumii antice, în care existau sclavii care nu aveau nimic, și care astfel nu puteau fi interesați de o desfășurare corectă a lucrurilor. Erau apoi fiii care erau și moștenitori, și care de aceea se preocupau de conservarea și de buna administrare a proprietății lor sau a Statului. Deoarece erau liberi, aveau și o responsabilitate. Făcând abstracție de contextul sociologic al aceluși timp, rămâne mereu valabil principiul următor: libertatea și responsabilitatea merg împreună. Adevărata libertate se dovedește în responsabilitate, într-un mod de a acționa prin care omul își asumă coresponsabilitatea pentru lume, pentru sine însuși și pentru ceilalți. Liber este fiul, căruia îi aparține un lucru și care astfel nu permite să fie distrus. Toate responsabilitățile mondene, despre care am vorbit, sunt însă responsabilități parțiale, pentru un mediu determinat, un Stat determinat, etc. Duhul Sfânt însă ne face fii ai lui Dumnezeu. El ne implică în responsabilitatea lui Dumnezeu pentru lumea sa, pentru omenirea întreagă. Ne învață să privim lumea, pe celălalt și pe noi înșine cu ochii lui Dumnezeu. Noi facem binele nu ca și sclavii care nu sunt liberi să facă altceva, ci o facem pentru că purtăm în mod personal responsabilitatea pentru întreg; pentru că iubim adevărul și binele, pentru că îl iubim pe Dumnezeu însuși și astfel și pe făpturile Sale. Aceasta este libertatea adevărată, la care dorește să ne conducă Duhul Sfânt. Mișcările ecleziale doresc și trebuie să fie școli ale libertății, ale acestei libertăți adevărate. Dorim ca ele să învețe această libertate adevărată, nu aceea de sclavi care caută să taie pentru sine o felie din tortul tuturor, chiar dacă apoi aceasta lipsește altuia. Noi dorim libertatea adevărată și mare, aceea a moștenitorilor, libertatea fiilor lui Dumnezeu. În această lume, atât de plină de libertate închipuită, care distruge mediul și omul, dorim, cu puterea Duhului Sfânt, să învățăm împreună libertatea adevărată; să construim școli de libertate; să le demonstrăm celorlalți cu viața că suntem liberi, și cât este de frumos să fim cu adevărat liberi în adevărata libertate a fiilor lui Dumnezeu.

Duhul Sfânt, dând viață și libertate, dă și unitate. Acestea sunt trei daruri inseparabile. Am vorbit deja prea mult; permiteți-mi însă să mai spun câteva cuvinte despre unitate. Pentru a o înțelege ne poate fi utilă o frază care, la prima vedere, pare mai degrabă să ne îndepărteze de ea. Lui Nicodim care, în căutarea adevărului, vine noaptea cu întrebările lui la Isus, Acesta îi spune: "Vântul suflă unde voiește" (*Ioan* 3,8). Voința Duhului nu este însă arbitrară. Este voința adevărului și a binelui. De aceea nu suflă aiurea, când aici, când dincolo; suflarea Lui nu risipește, ci adună, pentru că adevărul și iubirea unesc. Duhul Sfânt este Duhul lui Isus Cristos, Duhul care îl unește pe Tatăl cu Fiul în iubirea care în Unicul Dumnezeu dăruiește și primește. El ne unește astfel încât Sfântul Paul a putut să spună: "Voi toți una sunteți în Cristos Isus" (*Galateni* 3,28). Duhul Sfânt, cu suflarea Sa, ne împinge spre Cristos. Duhul Sfânt acționează în trup; nu acționează doar subiectiv, în mod "spiritual". Discipolilor care îl credeau doar un "duh", Cristos înviat le spune: "Eu însumi sunt; pipățiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am" (cf *Luca* 24,39). Acest lucru este valabil pentru Cristos cel înviat în fiecare epocă a istoriei. El nu este o fantomă, nu este doar un duh, doar un gând, doar o

idee. El a rămas Cel întrupat - Cel care a luat trupul nostru - și continuă mereu să edifice Trupul Său, să facă din noi trupul Său. Duhul suflă unde dorește, și voința Sa este unitatea întrupată, unitatea care întâlnește lumea și o transformă.

În *Scrisoarea către Efeseni*, Sfântul Paul spune că acest Trup al lui Cristos, care este Biserica, are mădulare (cf 4,16), și le și numește: sunt apostoli, profeți, evangheliști, păstori și învățători (cf 4,11). Darurile Duhului au multe forme - vedem aceasta. Dacă privim istoria, dacă privim această adunare de aici, din Piața San Pietro, atunci înțelegem felul în care El oferă daruri mereu noi; vedem cât de diverse sunt mădularele pe care El le creează și cum, mereu, El acționează în trup. În el însă diversitatea și unitatea merg împreună. El suflă unde dorește. O face în moduri neașteptate, în locuri neașteptate și în forme la care nu ne-am gândit. Și cu câtă diversitate o face! Tocmai aici diversitatea și unitatea sunt inseparabile. El dorește diversitatea voastră, și vă dorește pentru unicul Trup, în unire cu ordinea durabilă a Bisericii, cu succesorii apostolilor și cu succesorul Sfântului Petru. Nu ne scutește de efortul de a învăța modul de a ne raporta unii la alții; dar ne demonstrează faptul că El acționează în vederea unicului Trup și în unitatea unicului Trup. Și doar astfel unitatea își dobândește forța și frumusețea. Luați parte la edificarea unicului Trup! Păstorii să fie atenți să nu stingă Duhul (cf *1 Tesaloniceni* 5,19) și voi să nu încetați să duceți darurile voastre comunității întregi. Încă o dată: Duhul Sfânt suflă unde dorește. Însă dorința Lui este unitatea. El ne conduce spre Cristos; în Trupul Său. Din Cristos, ne spune Sfântul Paul, "tot trupul bine alcătuit și bine încheiat, prin toate legăturile care îi dau tărie, își săvârșește creșterea, potrivit lucrării măsurate fiecăruia din mădulare, și se zidește întru dragoste" (*Efeseni* 4,16).

Duhul Sfânt dorește unitatea, dorește totalitatea. De aceea prezența Sa se vede mai presus de toate în elanul misionar. Cel care a întâlnit ceva adevărat, frumos și bun în propria viață - comoara adevărată, perla prețioasă! - fuge să îl împărtășească pretutindeni, în familie și la lucru, în toate mediile existenței lui. O face fără nici o teamă, pentru că știe că a fost adoptat ca fiu; fără nici o îngâmfare, pentru că totul este dar; fără descurajare pentru că Duhul lui Dumnezeu precede acțiunea lui în "inimile" oamenilor. O face fără limite, deoarece poartă o veste bună care este pentru toți oamenii, pentru toate popoarele. Dragi prieteni, vă cer să fiți, mai mult, mult mai mult, colaboratori ai misiunii apostolice universale a Papei, deschizând porțile lui Cristos. Acesta este cea mai bună slujire a Bisericii către oameni și în mod particular către săraci, pentru ca viața persoanei, o ordine mai dreaptă în societate și conviețuirea pașnică între națiuni să își găsească în Cristos "piatra unghiulară" pe care să construiască civilizația autentică, civilizația iubirii. Duhul Sfânt le dă celor credincioși o viziune superioară asupra lumii, asupra vieții, asupra istoriei și îi face custozi ai speranței care nu dezamăgește.

Să ne rugăm deci lui Dumnezeu Tatăl, prin mijlocirea Domnului nostru Isus Cristos, în harul Duhului Sfânt, ca celebrarea solemnității Rusaliilor să fie foc arzător și vânt puternic pentru viața creștină și pentru misiunea întregii Biserici. Așezați intențiile Mișcărilor și Comunităților voastre în inima Preasfintei Fecioare Maria, prezentă în Cenacol împreună cu Apostolii; ea să mijlocească împlinirea lor. Asupra tuturor invoc revărsarea darurilor Duhului, pentru ca și în acest timp al nostru să putem trăi experiența unor noi Rusalii.